

Odsek za biologiju i ekologiju

Prirodno-matematički fakultet

Univerzitet u Nišu

KLASIFIKACIONI ISPIT IZ PREDMETA BIOLOGIJA 2009

NAPOMENA: Odgovore upisivati plavom hemijskom olovkom. Neće biti priznati odgovori napisani grafitnom olovkom, dopisivani i precrtavani. Zadaci se rešavaju zaokruživanjem jednog tačnog odgovora.

- Osnovne gradivne komponente svih biomembrana su:
  - lipidi i ugljeni hidrati
  - lipidi i proteini
  - proteini i ugljeni hidrati
  - fosfolipidi i ugljeni hidrati
- Steroidi grade:
  - hitin
  - vitamine
  - enzime
  - odgovori pod b i c su tačni
- rRNK se nalazi u:
  - nukleolusu
  - hromozomima
  - Goldžijevom aparatu
  - Lizozomima
- Jedro ima :
  - jednu lipoproteinsku membranu koja se nastavlja na membranu endoplazmatičnog retikuluma
  - dve lipoproteinske membrane od kojih je spoljašnja nastala od unutrašnje membrane
  - dve lipoproteinske membrane
  - jednu lipoproteinsku membranu sa porama
- U pasivni transport spada
  - slobodna difuzija
  - receptorno uslovljena endocitoza
  - pinocitoza
  - fagocitoza
- Perinukleusni prostor se nalazi u:
  - hromatinu
  - nukleoplazmi
  - citoplazmi neposredno pored jedra
  - između jedrovih membrana
- Jedan hromozom sadrži:
  - jedan molekul DNK
  - dva molekula DNK
  - jedan ili dva molekula zavisi od ćelijskog ciklusa
  - jedan molekul DNK koji u je kružan (cirkularan) zbog pakovanja
- U evolucione faktore ne spadaju
  - mutacije
  - modifikacije
  - migracije
  - selekcija
- Odlučujuća pojava za nastanak života je:
  - Električno pražnjenje
  - Predbiološka selekcija
  - Pojava hemijskih katalizatora
  - Samoreprodukcija
- Pojava da se kod današnjih organizama mogu ispoljiti neke odlike koje su bile karakteristične za njihove pretke naziva se:
  - Atavizam
  - Adaptivnost
  - Regresivna evolucija
  - Progresivna evolucija

11. Prema današnjim shvatanjima, tri postojeće rase ljudi divergirale su od:
- Homo habilisa
  - Homo erectusa
  - Homo neandertalensis
  - kromanjonca
12. Hermafroditi su:
- dvopolni organizmi koji formiraju i ženske i muške polne organe
  - organizmi koji se bespolno razmnožavaju
  - jedinke muškog pola
  - jedinke ženskog pola
13. Kod Annelida (člankovitih crva) izlučivanje se vrši:
- protonefridijama
  - septama
  - bubrezima
  - metanefridijama
14. Kod insekata najprimitivniji usni aparat je za:
- lizanje
  - bodenje
  - grickanje
  - srkanje
15. Bentosni organizmi su:
- organizmi koji žive na dnu vodenih staništa
  - sitni organizmi koji pasivno lebde u vodi
  - organizmi koji aktivno plivaju nasuprot vodenoj struji
  - organizmi koji koriste površinski napon vode kao svoje stanište
16. Iz haploidnih spora mahovina razvija se:
- protonema
  - protalijum
  - kauloid sa filoidima
  - rizoidi
17. Grupe sporangija na naličju lista paprati nazivaju se:
- sterigme
  - haptere
  - sorusi
  - amfigastrije
18. Latinski naziv za monokotile je:
- Monocotyledonopsida
  - Magnoliopsida
  - Pinopsida
  - Liliopsida
19. Ljutić pripada rodu:
- Ranunculus
  - Anemone
  - Aconitum
  - Delphinium
20. Koje od navedenih familija se odlikuju zigomorfnim cvetovima?
- Lamiaceae i Apiaceae
  - Apiaceae i Ranunculaceae
  - Lamiaceae i Fabaceae
  - Scrophulariaceae i Rosaceae
21. Izaberite tačan redosled stepena zagadjenosti idući od čistih do najzagadjenijih voda:
- Oligosaprobne, beta-mezosaprobne, alfa-mezosaprobne, polisaprobne
  - Polisaprobne, oligosaprobne, beta-mezosaprobne, alfa-mezosaprobne
  - Oligosaprobne, alfa-mezosaprobne, beta-mezosaprobne, polisaprobne
  - Oligosaprobne, polisaprobne, alfa-mezosaprobne, beta-mezosaprobne
22. Koja je od navedenih karakteristika svojstvena svim hordatima:
- otvoren krvni sistem
  - cevast nervni sistem
  - viviparna reprodukcija
  - stalna telesna temperatura

23. Srednje uho ne postoji kod:
- riba
  - ptica
  - vodozemaca
  - sisara
24. Cerebralne hemisfere su deo:
- zadnjeg mozga
  - prednjeg mozga
  - međumozga
  - završnog mozga
25. Vodozemci imaju:
- 12 pari glavenih nerava
  - 11 pari glavenih nerava
  - 13 pari glavenih nerava
  - 10 pari glavenih nerava
26. Mišićna kost pripada:
- skeletu prednjih ekstremiteta
  - skeletu zadnjih ekstremiteta
  - ramenom pojasu
  - karličnom pojasu
27. Koji od navedenih sisara ima oviparnu reprodukciju:
- kengur
  - kljunar
  - krtica
  - tapir
28. Srce vodozemaca ima:
- jednu komoru i jednu predkomoru
  - jednu komoru i dve predkomore
  - dve komore i jednu predkomoru
  - dve komore i dve predkomore
29. U grupu *Agnatha* spadaju:
- vodozemci
  - gmizavci
  - ribe
  - kolouste
30. Klasi *Osteichthyes* ne pripadaju:
- košljoribe
  - rušljoribe
  - šakoperke
  - mnogoperke
31. Kečige pripadaju:
- mnogoperkama
  - štitonošama
  - dvodihalicama
  - šakoperkama
32. U grupu amniota spadaju:
- kolouste, ribe i vodozemci
  - vodozemci i gmizavci
  - sisari
  - gmizavci, ptice i sisari
33. Kambijum i felogen su:
- vršni meristemi
  - vrste mehaničkog tkiva
  - bočni ili lateralni meristemi
  - vrste sprovodnog tkiva
34. Sklereidi su histološki elementi:
- tkiva za provetranje
  - pokoričnog tkiva
  - provodnog tkiva
  - mehaničkog tkiva
35. Perikarp je:
- plodnik
  - oplodni listić
  - plodov omotač
  - tip ploda
36. Bobica je:
- sočni nepucajući plod
  - složeni plod
  - sušni nepucajući plod
  - zbirni plod

37. Na vrhu integumenta semenog zametka nalazi se:
- mikropora
  - mikropila
  - mikrosporofil
  - mikrospora
38. Edafobionti, litobionti su:
- stanovnici mulja
  - stanovnici pećina
  - stanovnici pukotina stena
  - stanovnici peska
39. Simbioza u kojoj samo jedan organizam ima korist a drugi ne trpi nikakvu štetu naziva se:
- mutualizam
  - komensalizam
  - amensalizam
  - protokooperacija
40. Izlučivanje vode u kapima sa oboda listova naziva se:
- transpiracija,
  - gutacija,
  - eksudacija,
  - suzenje.
41. U skladu sa fiziološkim statusom i spoljašnjim faktorima, biljka može da reguliše transpiraciju, ukoliko je ona:
- lenticelarna i stomatermna,
  - samo kutikularna,
  - samo stomatermna,
  - kutikularna i stomatermna.
42. Kad svetlost padne na fotosintetičke pigmente, biološki je aktivna:
- odbijena i apsorbovana svetlost,
  - propuštena i apsorbovana svetlost,
  - samo apsorbovana svetlost,
  - samo propuštena svetlost,
  - samo odbijena svetlost.
43. Prvi proizvod Krebsovog ciklusa je:
- pirogroždana kiselina,
  - oksalsirćetna kiselina,
  - limunska kiselina,
  - acetyl CoA.
44. Enzim izocitrat lijaza razlaže limunsku kiselinu na:
- glioksalat i acetyl CoA,
  - glioksalat i jabučnu kiselinu,
  - glioksalat i ćilibarnu kiselinu,
  - glioksalat i oksalsirćetnu kiselinu.
45. Proces oksidacije amonijaka do nitrita naziva se:
- azotofiksacija,
  - amonifikacija,
  - nitrifikacija,
  - denitrifikacija.
46. Indol-sirćetna kiselina je:
- auksin,
  - citokinin,
  - giberelin,
  - apscisinska kiselina.
47. Epigeično klijanje je karakteristično za sledeće biljne vrste:
- pasulj i bob,
  - bob i grašak,
  - grašak i soju,
  - soju i pasulj.
48. Kretanje zelene alge *Euglene viridis* jeste:
- fotonastija,
  - fototaksija,
  - fotonastija,
  - termonastija.
49. Klicini listovi se obrazuju na stupnju:
- Morule
  - Blastule
  - Neurule
  - Gastrule

50. Specijalne tvorevine za vegetativno razmnožavanje lišajeva se zovu:
- soredije
  - spore
  - fitobiont
  - mikobiont
51. U Mendelovom eksperimentu kada se prati monohibridno nasleđivanje u F₂ generaciji očekujemo:
- dva fenotipa u odnosu 1:1,
  - dva fenotipa u odnosu 1:2,
  - dva fenotipa u odnosu 1:3,
  - dva fenotipa u odnosu 1:4.
52. U ABO sistemu krvnih grupa razlikujemo:
- četiri fenotipa i četiri genotipa,
  - četiri fenotipa i šest genotipova,
  - šest fenotipova i četiri genotipa,
  - šest fenotipova i šest genotipova.
53. Albinizam se nasleđuje:
- autozomno recesivno,
  - autozomno dominantno,
  - X – vezano,
  - Y- vezano.
54. Kod bakterijskih ćelija se ne nalaze:
- endospore
  - inkluzije
  - jedra
  - ribozomi
55. Somatogamija je polni proces razmnožavanja prisutan kod gljiva iz podrazdela:
- Ascomycotina*
  - Basidiomycotina*
  - Zygomycotina*
  - Deuteromycotina*
56. U citoplazmi ćelija *Euglenophyta* kao rezervana materija je prisutan:
- hrizolaminarin
  - laminarin
  - skrob
  - paramilon
57. Isti broj hromozoma poreklom od oba roditelja imaju:
- Spermatide
  - Spermatogonoje
  - Spermatozoidi
  - Sekundarna spermatocita
58. Klicini listovi se obrazuju na stupnju:
- Morule
  - Blastule
  - Neurule
  - Gastrule
59. Konformisti su životinje kod kojih:
- postoje mehanizmi regulacije
  - je unutrašnje stanje nezavisno od promena faktora sredine
  - se unutrašnja sredina menja paralelno sa promenama faktora sredine
  - se fiziološko stanje održava na stalnom nivou
60. Fotoreceptori su smešteni u:
- Rožnjači
  - Očnom sočivu
  - Mrežnjači
  - Cilijarnom telu

KLASIFIKACIONI ISPIT IZ PREDMETA BIOLOGIJA 2010.

NAPOMENA: Odgovore upisivati plavom hemijskom olovkom. Neće biti priznati odgovori napisani grafitnom olovkom, dopisivani i precrtavani. Zadaci se rešavaju zaokruživanjem jednog tačnog odgovora.

- Koji od navedenih organa nije derivat mezoderma:**
  - Mokraćna bešika
  - Prostata
  - Ovarijum
  - Jetra
- Filogenija je:**
  - pojava homologih karaktera
  - pojava analogih karaktera
  - evolucionarna istorija grupa
  - razvoj jedinke do adulta
- Kretanje vode iz zemljišta u korenske dlačice kroz polupropustljive membrane odvija se:**
  - aktivnim transportom
  - osmozom
  - difuzijom
- Koja je od navedenih karakteristika svojstvena svim hordatima:**
  - otvoren krvni sistem
  - cevast nervni sistem
  - viviparna reprodukcija
  - stalna telesna temperatura
- Ako postoje dve varijante jednog gena, one mogu u potomstvu da se jave u:**
  - dve kombinacije
  - tri kombinacije
  - samo jedna kombinacija
  - četiri kombinacije
- Ekološka valenca je:**
  - skup svih ekoloških faktora nekog područja
  - opseg delovanja nekog faktora u okviru kojeg je moguć život nekog organizma
  - najpovoljnije delovanje nekog ekološkog faktora na organizam
  - otpornost organizma na prisustvo štetnih hemijskih jedinjenja
- Hominide vode poreklo iz:**
  - Evrope
  - Kine
  - Afrike
  - Australije
- Nauka koja proučava štetne efekte hemijskih agenasa na organizme zove se:**
  - toksikologija
  - patologija
  - epidemiologija
  - autekologija
- Navedenim fizičkim mutagenima pridružite odgovarajuće posledice na nivou ćelije:**

1) UV zračenje	A) tačkaste mutacije, prekidi DNK lanaca
2) γ i X-zraci	B) jonizacija molekula i stvaranje slobodnih radikala
3) jonizujuća zračenja	C) ometa se DNK replikacija

  - 1-A; 2-B; 3-C
  - 1-C; 2-A; 3-B
  - 1-B; 2-A; 3-C
  - 1-C; 2-B; 3-A
- Jedan od navedenih pojmova ne predstavlja način formiranja gastrule:**
  - Invaginacija
  - Delaminacija
  - Diferencijacija
  - Epibolija
- Spermatofore su:**
  - grupacije spermatozoida obavijene želatinoznim omotačem
  - deo izvoda hermafroditne žlezde
  - deo kopulatornog organa
  - sinonim za testise kod mekušaca

12. Citoskelet obezbeđuje:

- a) sintezu proteina
- b) proizvodnju ATP-a
- c) deobu ćelije
- d) replikaciju DNK

13. Cerebralne hemisfere su deo:

- a) zadnjeg mozga
- b) prednjeg mozga
- c) međumozga
- d) završnog mozga

14. Vodozemci imaju:

- a) 12 pari glavenih nerava
- b) 11 pari glavenih nerava
- c) 13 pari glavenih nerava
- d) 10 pari glavenih nerava

15. Ako se prati dihibridno ukrštanje osobina koje se alternativno ispoljavaju (Mendelov eksperiment), onda se u F₂ generaciji očekuju:

- a) četiri fenotipa u odnosu 1:1:1:1
- b) četiri fenotipa u odnosu 9:3:3:1
- c) dva fenotipa u odnosu 3:1
- d) tri fenotipa u odnosu 1:2:1

16. Latinski naziv za dikotile je:

- a) Monocotyledonopsida
- b) Liliopsida
- c) Pinopsida
- d) Magnoliopsida

17. Zaokružiti tačan iskaz:

- a) krtola krompira je metamorfoza korena
- b) epidermis je sekundarno pokorično tkivo
- c) lenticlele su smeštene u sekundarnom pokoričnom tkivu
- d) adventivni koren se razvija iz korenka klice

18. Normalan ritam rada srca inicira:

- a) SA čvor
- b) Hisov snop
- c) AV čvor
- d) Komore srca

19. Kako se zove ulaz u ljušturu puža:

- a) plašt
- b) grotlo
- c) apex
- d) columela

20. Izlučivanje vode u kapima sa oboda listova naziva se :

- a) gutacija
- b) eksudacija
- c) transpiracija
- d) suženje

21. Jedro poseduju sve ćelije osim:

- a) Nervnih ćelija
- b) Spermatozoida
- c) Zrelih eritrocita
- d) Pojedinih embrionalnih ćelija

22. Kada je malo vode u vakuoli, tada je ćelijski sok koncentrovan i važi sledeća relacija:

- a) $T = ZP = 0$; $S = OP$
- b) $T = OP = 0$; $S = ZP$
- c) $T = ZP = OP$; $S = 0$
- d) $T = OP = S$; $S = 0$

23. U ABO sistemu krvnih grupa postoji:

- a) 6 genotipova i 4 fenotipa
- b) 4 genotipa i 6 fenotipova
- c) 4 genotipa i 4 fenotipa
- d) 3 genotipa i 4 fenotipa

24. *Cycas revoluta* pripada razdelu:

- a) Polypodiophyta
- b) Magnoliophyta
- c) Equisetophyta
- d) Pinophyta

25. Biljke koje nepovoljan period godine preživljavaju u obliku semena nazivaju se:

- a) geofite
- b) terofite
- c) hemikriptofite
- d) hamefite

26. Jajna ćelija čoveka spremna je za oplodjenje u stadijumu:

- a) Metafaze I mejotičke deobe
- b) Metafaze II mejotičke deobe
- c) Na kraju I mejotičke deobe
- d) Na kraju II mejotičke deobe

27. Mišići su kod zglavkara:

- a) glatki
- b) poprečno-prugasti
- c) nemaju mišiće
- d) lestvičasti

28. Fisiona deoba:

- a) karakteristična je za prokariotske ćelije
- b) odlikuje polne eukariotske ćelije
- c) ne zahteva udvajanje DNK molekula
- d) je tipična deoba kvasca

29. U fotosintezi je aktivna:

- a) crvena i zelena svetlost
- b) crvena i plava svetlost
- c) zelena i plava svetlost
- d) samo zelena svetlost

30. Koji od navedenih sisara ima oviparnu reprodukciju:

- a) kengur
- b) kljunar
- c) krtica
- d) tapir

31. Respiracija je:

- a) Izbacivanje viška vode iz organizma
- b) Razmena gasova sa okolnim medijumom
- c) Proces rastvaranja šećera
- d) Proces usvajanja vode

32. U slučaju da organizam nema dovoljno hrane prvo će početi da troši:

- a) Zalihe masti
- b) Belančevine
- c) Zalihe šećera
- d) Pomalo vode

33. Pokreti zelene alge *Euglene viridis* jesu

- a) fototaksija
- b) fototropizam
- c) fotonastija
- d) hemotaksija

34. Kečige pripadaju:

- a) mnogoperkama
- b) štitonošama
- c) dvodihalicama
- d) šakoperkama

35. U fotosintetske pigmente spadaju:

- a) karotenoidi, fikobilini i hlorofili
- b) karotenoidi, fitohromi i hlorofili
- c) karotenoidi, hlorofili i hromatofor
- d) karotenoidi, fikobilini, fitohromi i hlorofili

36. Pridružite genotipove navedenim sindromima:

1) Super muškarci	A) 45, XO
2) Super žene	B) 47, XXY
3) Tarnerov sindrom	C) 47, XXX
4) Klinefelterov sindrom	D) 47, XYY

- a) 1-A; 2-B; 3-C; 4-D
- b) 1-D; 2-C; 3-A; 4-B
- c) 1-B; 2-A; 3-C; 4-D
- d) 1-C; 2-D; 3-A; 4-B

37. Iz haploidnih spora paprati razvija se:

- a) protonema
- b) protalijum
- c) kauloid sa filoidima
- d) rizoidi

38. Modifikacije su:

- a) skup svih adaptivnih karakteristika jednog organizma
- b) kratkotrajne morfološke promene jedne vrste
- c) morfološke i fiziološke osobine karakteristične za datu vrstu
- d) raspon promena pojedinih ekoloških faktora

39. Klicini listovi se obrazuju na stupnju:

- a) Morule
- b) Blastule
- c) Neurule
- d) Gastrule

40. Oči koje se sastoje iz velikog broja jedinica od kojih svaka stvara sopstvenu sliku dela predmeta se zovu:

- a) antenalne oči
- b) facetovane oči
- c) membranozne oči
- d) očne mrlje

41. Udvajanje DNK odigrava se tokom:

- a) G2 perioda
- b) S perioda
- c) G1 perioda
- d) Ponovnog formiranja jedra u telofazi mitoze

42. Srce vodozemaca ima:

- a) jednu komoru i jednu predkomoru
- b) jednu komoru i dve predkomore
- c) dve komore i jednu predkomoru
- d) dve komore i dve predkomore

43. Srpasta anemija je posledica :

- a) tihe (silent) mutacije
- b) mutacije pogrešnog smisla
- c) duplikacije
- d) aneuploidije

44. Rizodermis je:

- a) fotosintetičko tkivo
- b) apsorpciono tkivo
- c) sprovodno tkivo
- d) aerenhimsko tkivo

45. Veća područja sa prirodnim ekosistemima visoke vrednosti i očuvanosti, raznovrsnim oblicima izvorne flore i faune, reprezentativnim fizičko-geografskim objektima i kulturno-istorijskim vrednostima štite se u kategoriji:

- a) Nacionalni park
- b) Spomenik prirode
- c) Specijalni rezervat prirode
- d) Rezervat prirode

46. Insulin utiče na:

- a) Povećanje količine šećera u krvi
- b) Povećanje jona natrijuma u krvi
- c) Smanjenje količine šećera u krvi
- d) Smanjenje jona joda u krvi

47. Koji od navedenih iskaza su tačni:

- A. Kod većine krpelja i grinja nema tragova segmentacije
- B. Krpelji polažu jaja ali ima i živorodnih vrsta
- C. Razviće krpelja je veoma jednostavno, direktnim putem
- D. Tokom razvića krpelji prolaze kroz larvalni stupanj

- a) A i B
- b) A, B i C
- c) A i D
- d) A, B i D
- e) svi iskazi su tačni

48. Za koliko tRNK-a ima mesta na jednom ribozomu?

- a) jednu
- b) dve
- c) tri
- d) četiri

49. Prva faza u procesu ćelijskog disanja je

- a) oksidativna fosforilacija
- b) fotosintetička fosforilacija
- c) mobilizacija (razgradnja) složenih jedinjenja
- d) oksidativna degradacija supstrata
- e) vezivanje CO₂ za ribulozu 1,5-bifosfat

50. Adrenalin i noradrenalin se kod sisara stvaraju u:

- a) adenohipofizi
- b) srži nadbubrežne žlezde
- c) kori nadbubrežne žlezde
- d) paraštitnoj žlezdi

51. Kariotip predstavlja:

- a) genetičku konstituciju jedinke
- b) skup svih osobina neke jedinke
- c) skup svih gena u ćeliji
- d) skup svih hromozoma u ćeliji

52. Visibaba pripada rodu:

- a) *Galanthus*
- b) *Anemone*
- c) *Aconitum*
- d) *Delphinium*

53. Stenovalentnim nazivamo organizme koji:

- a) naseljavaju pukotine stena
- b) opstaju u uskim opsezima vrednosti ekoloških faktora
- c) nepovoljni period preživljavaju u obliku spora
- d) opstaju u širokim opsezima vrednosti ekoloških faktora

54. Fotoreceptori su smešteni u:

- a) Rožnjači
- b) Očnom sočivu
- c) Mrežnjači
- d) Cilijarnom telu

55. Prstenasti, člankoviti crvi Annelida za ekskreciju koriste organe koji se zovu:

- a) protonefridije
- b) metanefridije
- c) traheje
- d) antenalne žlezde

56. Položaj jedne aminokiseline u proteinu određen je:

- a) Jednim nukleotidom
- b) Sa dva nukleotida
- c) Sa tri nukleotida
- d) Sa četiri nukleotida

57. Herbicidi sa totalnim dejstvom pripadaju sledećim fitohormonima:

- a) auksinima
- b) giberelinima
- c) citokininima
- d) inhibitornim fitohormonima

58. Mnogoperke spadaju u grupu:

- a) šakoperki
- b) zrakoperki
- c) dvodihalice
- d) riba sa hrskavičavim skeletom

59. Za poligene osobine važi sledeće:

- a) ispoljavaju se alternativno i mogu se predstaviti na kvantitativnoj skali
- b) ispoljavaju se alternativno i ne mogu se predstaviti na kvantitativnoj skali
- c) ne ispoljavaju se alternativno i mogu se predstaviti na kvantitativnoj skali
- d) ne ispoljavaju se alternativno i ne mogu se predstaviti na kvantitativnoj skali

60. Cvet kroz čiju sredinu se može provući bezbroj ravni simetrije je:

- a) aktinomorfan cvet
- b) zigomorfan cvet
- c) bisimetričan cvet
- d) asimetričan cvet

KLASIFIKACIONI ISPIT IZ PREDMETA BIOLOGIJA ZA UPIS NA OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE BIOLOGIJE ŠK. 2011/12. GODINE

NAPOMENA: Odgovore upisivati plavom hemijskom olovkom. Neće biti priznati odgovori napisani grafitnom olovkom, dopisivani i precrtavani. Zадaci se rešavaju zaokruživanjem јednog tačnog odgovora.

- Biljke se prema sličnosti i srodstvu svrstavaju u sistematske јединice ili taksonе. Redosled sistematskih јединica od najniže do najviše је:**
  - Species, Ordo, Classis, Phylum, Genus, Famillia
  - Genus, Ordo, Classis, Phylum, Species, Famillia
  - Species, Genus, Famillia, Ordo, Classis, Phylum
  - Species, Genus, Famillia, Classis, Phylum, Ordo
- Koji od navedenih organa nije derivat mezoderma:**
  - Mokraćna bešika
  - Prostata
  - Ovarijum
  - Jetra
- Umesto korena kod mahovina se razvijaju:**
  - rizine
  - rizomi
  - rizoidi
  - rizomoidi
- Koja је od navedenih karakteristika је karakteristična za hordate:**
  - cevast nervni sistem
  - otvoren krvni sistem
  - viviparna reprodukcija
  - stalna telesna temperatura
- Zaštićeno prirodno dobro sa najvećim nacionalnim značajem је:**
  - Park prirode
  - Nacionalni park
  - Specijalni rezervat prirode
  - Predeo izuzetnih odlika
- Ekološka valenca је:**
  - skup svih ekoloških faktora nekog područja
  - opseg delovanja nekog faktora u okviru kojeg је moguć život nekog organizma
  - najpovoljnije delovanje nekog ekološkog faktora na organizam
  - otpornost organizma na prisustvo štetnih hemijskih јединjenja
- Ginkgo biloba* ili mandarinsko drvo pripada razdelu:**
  - Polypodiophyta
  - Pinophyta
  - Equisetophyta
  - Magnoliophyta
- Nauka koja proučava štetne efekte hemijskih agenasa na organizme zове se:**
  - toksikologija
  - patologija
  - epidemiologija
  - autekologija
- Jedan od navedenih pojmova ne predstavlja način formiranja gastrule:**
  - invaginacija
  - delaminacija
  - diferencijacija
  - epibolija
- Izazivač bolesti spavanja koga prenosi muva CE-CE је:**

- a) plazmodijum
- b) bičar tripanozoma
- c) ameba
- d) neke vrste trepljara

11. Koja od navedenih životinja ima razvijenu posteljicu (placentu):

- a) kengur
- b) ehidna
- c) oposum
- d) kit

12. Cerebralne hemisfere su deo:

- a) zadnjeg mozga
- b) prednjeg mozga
- c) međumozga
- d) završnog mozga

13. Vodozemci imaju:

- a) 12 pari glavenih nerava
- b) 11 pari glavenih nerava
- c) 13 pari glavenih nerava
- d) 10 pari glavenih nerava

14. Ako se prati dihibridno ukrštanje osobina koje se alternativno ispoljavaju, onda se u F₂ generaciji očekuju:

- a) četiri fenotipa u odnosu 1:1:1:1
- b) četiri fenotipa u odnosu 9:3:3:1
- c) dva fenotipa u odnosu 3:1
- d) tri fenotipa u odnosu 1:2:1

15. Latinski naziv za dikotile je:

- a) Monocotyledonopsida
- b) Liliopsida
- c) Pinopsida
- d) Magnoliopsida

16. Zaokružiti tačan iskaz:

- a) krtola krompira je metamorfoza korena
- b) epidermis je sekundarno pokorično tkivo
- c) lenticele su smeštene u sekundarnom pokoričnom tkivu
- d) adventivni koren se razvija iz korenka klice

17. Normalan ritam rada srca inicira:

- a) SA čvor
- b) Hisov snop
- c) AV čvor
- d) Komore srca

18. Kako se zove ulaz u ljušturu puža:

- a) plašt
- b) grotlo
- c) apex
- d) columela

19. Izlučivanje vode u kapima sa oboda listova naziva se :

- a) gutacija
- b) eksudacija
- c) transpiracija
- d) suzenje

20. Jedro poseduju sve ćelije osim:

- a) nervnih ćelija
- b) spermatozoida
- c) zrelih eritrocita
- d) osteoklasta

21. Važni faktori za klijanje semena su:

- a) voda, ugljenik i temperatura
- b) voda, kiseonik i temperatura
- c) voda, azot i temperatura
- d) voda, mineralne materije i temperatura

22. U ABO sistemu krvnih grupa postoji:

- a) 6 genotipova i 4 fenotipa
- b) 4 genotipa i 6 fenotipova
- c) 4 genotipa i 4 fenotipa
- d) 3 genotipa i 4 fenotipa

23. Spontano odigravanje biohemijski procesa u ćeliji sprečava:

- a) prisustvo specifičnih enzima
- b) energija aktivacije
- c) nedostatak atp-a
- d) sve navedeno

24. Lizozomski enzimi se stvaraju na:

- a) Goldžijevom kompleksu
- b) gER-u
- c) agER-u
- d) u jedru

25. Somatsko telo kvasca je:

- a) celularno
- b) plazmodijalno
- c) nemicelijsko
- d) micelijsko

26. Mišići su kod zglavkara:

- a) glatki
- b) poprečno-prugasti
- c) nemaju mišiće
- d) lestvičasti

27. Koji od navedenih kodona ne pripada Stop kodonima?

- a) UAA
- b) UAU
- c) UAG
- d) UGA

28. Iz haploidnih spora paprati razvija se:

- a) protonema
- b) protalijum
- c) kauloid sa filoidima
- d) rizoidi

29. Modifikacije su:

- a) skup svih adaptivnih karakteristika jednog organizma
- b) kratkotrajne morfološke promene jedne vrste
- c) morfološke i fiziološke osobine karakteristične za datu vrstu
- d) raspon promena pojedinih ekoloških faktora

30. Klicini listovi se obrazuju na stupnju:

- a) Morule
- b) Blastule
- c) Neurule

- d) Gastrule

31. Oči koje se sastoje iz velikog broja jedinica od kojih svaka stvara sopstvenu sliku dela predmeta se zovu:

- a) antenalne oči
- b) facetovane oči
- c) membranozne oči
- d) očne mrlje

32. Udvajanje DNK odigrava se tokom:

- a) G2 perioda
- b) S perioda
- c) G1 perioda
- d) ponovnog formiranja jedra u telofazi mitoze

33. Srce vodozemaca ima:

- a) jednu komoru i jednu predkomoru
- b) jednu komoru i dve predkomore
- c) dve komore i jednu predkomoru
- d) dve komore i dve predkomore

34. Srpasta anemija je posledica :

- a) tihe (silent) mutacije
- b) mutacije pogrešnog smisla
- c) duplikacije
- d) aneuploidije

35. Rizodermis je:

- a) fotosintetičko tkivo
- b) apsorpciono tkivo
- c) sprovodno tkivo
- d) aerenhimsko tkivo

36. U fazi mirovanja nervna ćelija je propustljiva za jone:

- a) natrijuma
- b) kalijuma
- c) i natrijuma i kalijuma
- d) za nijedan od navedenih

37. Insulin utiče na:

- a) povećanje količine šećera u krvi
- b) povećanje jona natrijuma u krvi
- c) smanjenje količine šećera u krvi

- d) smanjenje jona joda u krvi
- 38. Duboko u koži se nalaze Pačinijeva telašca koja su osetljiva na:**
- promenu pritiska
  - bol
  - promenu temperature
  - na sve navedeno
- 39. Za koliko tRNK-a ima mesta na jednom ribozomu?**
- jednu
  - dve
  - tri
  - četiri
- 40. Prva faza u procesu ćelijskog disanja je**
- oksidativna fosforilacija
  - fotosintetička fosforilacija
  - mobilizacija (razgradnja) složenih jedinjenja
  - oksidativna degradacija supstrata
  - vezivanje CO₂ za ribulozu 1,5-bifosfat
- 41. Adrenalin i noradrenalin se kod sisara stvaraju u:**
- adenohipofizi
  - srži nadbubrežne žlezde
  - kori nadbubrežne žlezde
  - paraštitnoj žlezdi
- 42. Kariotip predstavlja:**
- genetičku konstituciju jedinke
  - skup svih osobina neke jedinke
  - skup svih gena u ćeliji
  - skup svih hromozoma u ćeliji
- 43. Visibaba pripada rodu:**
- Galanthus*
  - Anemone*
  - Aconitum*
  - Delphinium*
- 44. Stenovalentnim nazivamo organizme koji:**
- naseljavaju pukotine stena
  - opstaju u uskim opsezima vrednosti ekoloških faktora
  - nepovoljni period preživljavaju u obliku spora
  - opstaju u širokim opsezima vrednosti ekoloških faktora
- 45. Fotoreceptori su smešteni u:**
- rožnjači
  - očnom sočivu
  - mrežnjači
  - cilijarnom telu
- 46. Prstenasti, člankoviti crvi Annelida za ekskreciju koriste organe koji se zovu:**
- protonefridije
  - metanefridije
  - traheje
  - antenalne žlezde
- 47. Položaj jedne aminokiseline u proteinu određen je:**
- jednim nukleotidom
  - sa dva nukleotida
  - sa tri nukleotida
  - sa četiri nukleotida
- 48. Ograničenom proteolizom se dobija:**
- neaktivan protein
  - neaktivan proprotein
  - aktivan protein
  - poliprotein
- 49. Mnogoperke spadaju u grupu:**
- šakoperki
  - zrakoperki
  - dvodihalice
  - riba sa hrskavičavim skeletom
- 50. Na polizomima se sintetiše :**
- jedan polipeptidni lanac iz onoliko delova koliko ima ribozoma
  - onoliko jednakih polipeptidnih lanaca koliko ima ribozoma
  - onoliko različitih polipeptidnih lanaca koliko ima ribozoma

d) na polizomima se ne sintetišu polipeptidni lanci

51. Cvet kroz čiju sredinu se može provući bezbroj ravni simetrije je:

- a) aktinomorfan cvet
- b) zigomorfan cvet
- c) bisimetričan cvet
- d) asimetričan cvet

52. U kojim od navedenih delova ćelija se ne nalazi DNK:

- a) jedro
- b) mitohondrije
- c) citoplazma
- d) Goldžijev aparat

53. Koji je od sledećih procesa anabolički:

- a) Krebsov ciklus
- b) translacija
- c) oksidativna dezaminacija
- d) glikoliza

54. U evolucione faktore ne spadaju

- a) mutacije
- b) modifikacije
- c) migracije
- d) selekcija

55. Koja od navedenih tvrdni je tačna?

- a) Polipeptidi su nastali pre nukleinskih kiselina
- b) Nukleinske kiseline su nastale pre polipeptida
- c) Polipetidi i nukleinske kiseline su nastale istovremeno.
- d) Još uvek nije usaglašeno mišljenje da li su pre nastali polipeptidi ili nukleinske kiseline.

56. Postanak nove vrste zbog pojave geografske barijere koja sprečava protok gena između populacija označava se kao:

- a) simpatrička specijacija
- b) alopatrička specijacija
- c) parapatrička specijacija
- d) peripatrička specijacija

57. Koji od navedenih elemenata ne poseduje bakterijska ćelija:

- a) mezozome
- b) ribozome
- c) nukleotide
- d) nukleolus
- e) nukleoid

58. Plazmid je:

- a) virus
- b) protein
- c) vanhromozomska dmk bakterija
- d) vrsta bakterija

59. Koja od navedenih tvrdnji je tačna?

- a) Pokretne silikatne alge imaju valvu radialne simetrije
- b) Pokretne silikatne alge imaju valvu bilateralne simetrije
- c) Pokretne silikatne alge ne poseduju rafu duž srednje ose valve
- d) Ne postoje pokretne silikatne alge

60. Pasivnim transportom se ne mogu transportovati:

- a) joni
- b) voda
- c) proteini
- d) nukleotidi